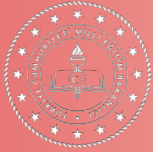

Teklifi Hükümler

Vad'i Hükümler

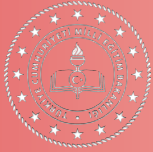
İki hükmün arasındaki bağa denir.

Örneğin kıraat namazın rüknüdür. Kıraat olmadan namaz geçerli olmaz.

Teklifî Hükümler

Kanun koyucunun mükelleften bir fiili yapmasını veya yapmamasını istemesi ya da onu yapıp yapmama arasında serbest bırakmasıdır.

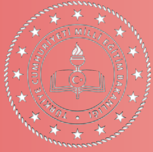
Örneğin "... Allah alışverişi helal, faizi haram kıldı..." ayetidir. Serbest bırakma ve yasaklama hükmü beraber ifade edilmiştir.

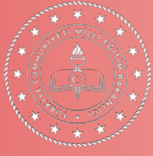
Biliyor musunuz?

- İnsanların davranışları ile ilgili hükümlere **mükellefin fiilleri** veya **fıkhi hükümler** adı verilir.

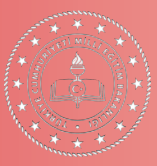
FIKHİ HÜKÜMLER

- Farz
- Müfsit
- Vacip
- Müstehap
- Haram
- Mübah
- Sünnet
- Mekruh

Farz

- Şâri tarafından bağlayıcı ve kesin delil ile emredilen ve anlamında tereddüt bulunmayan hükümlerdir.
- Kesin delillere dayanır.
- Farzın yapılması kesin olarak gereklidir.
- Farzı terkeden cezayı haketmiş olur.
- Farz olduğunu inkâr eden kimse dinden çıkar.
- Yapılması ibadet, terk edilmesi büyük günahtır.

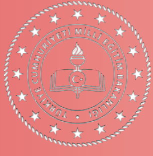
FARZ

Farz-ı Ayn

- Mükellef olan her Müslümanın bizzat kendisinin yerine getirmesi gerekli olan farzlardır.
- Beş vakit namazın farzlarını kılmak ve Ramazan orucunu tutmak farz-ı ayndır.

Farz-ı Kifaye

- Mükelleflerin hepsine emredilen fiillerdir. Müslümanların bir kısmı bunları yerine getirince diğerlerinden sorumluluk kalkar.
- Cenaze namazı kılmak, şahitlik yapmak.

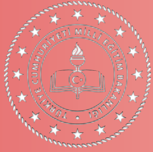

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Vacip

- Allah veya Resulü tarafından yapılması kesin olarak istenilen ancak dayanağı farz kadar kesin olmayan hükümlerdir.
- Vacip hükmün mükellef tarafından yerine getirilmesi gerekir.
- Vacibin inkârı, kişiyi dinden çıkarmaz.

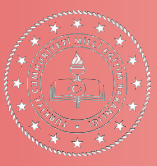
Fıtır sadakası vermek, Kurban Bayramı'nda kurban kesmek buna örnektir.

Sünnet

- Peygamberimizin farz ve vacip kapsamı dışında kalan, tavsiye ve örnek olma niteliği taşıyan söz, fiil ve takrirlerinin genel adıdır.
- Yerine getirilirse sevap kazanılır.
- Yerine getirilmezse herhangi bir cezai yaptırımı yoktur.

Sadaka vermek, sünnet namazı kılmak buna örnektir.

SÜNNET

Müekked Sünnet

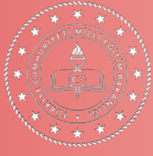
Farz ve vacip dışında Resulullah'ın devamlı olarak yaptığı ve zorunlu olmadığını göstermek için ara sıra terk ettiği fiillerdir.

Sabah, öğle ve akşam namazlarının sünnetleri kılmak buna örnektir.

Gayrı Müekked Sünnet

Resulullah'ın bazen eda edip bazen terkettiği sünnetlerdir.

İkindi ve yatsı namazının ilk sünnetini kılmak buna örnektir.

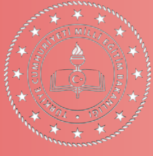

Müstehap

- Peygamberimizin bazen işleyip bazen terk ettiği ve İslam âlimlerinin dinî bakımdan uygun ve güzel bulup yaptığı şeylere müstehap denir.
- İbadetlerin yapılışında farz, vacip ve sünnetlerin dışında kalan davranışlar müstehaptır.
- Müstehabın yapılmasında sevap vardır.

  Terkinde ise kınama yoktur.

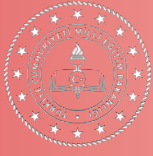
Nafile namaz ve nafile oruçların bir kısmı buna örnektir.

Mübah

- Mükellefin yapıp yapmamakta serbest olduğu fiillere mübah denir.
- Helal ve câiz kelimeleri de mübah anlamında kullanılır.

Yemek, içmek, uyumak gibi davranışlar buna örnektir.

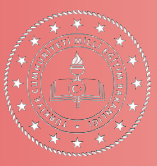

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Haram

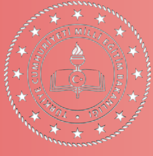
- Allah (c.c.) veya Resulü (s.a.v.) tarafından yapılması kesinlikle yasaklanan hükümlere denir.
- Bir fiilin haram niteliğinde olabilmesi için ayet ve sahih sünnet ile kesin ve bağlayıcı şekilde yasaklanması gerekir.
- Haramın terkedilmesi ibadet, işlenmesi ise büyük günahtır.
- Haramı inkâr eden kişi, dinden çıkar.

Adam öldürmek, zina yapmak, faiz yemek buna örnektir.

HARAM

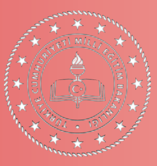
- **Haram Lizâtihi** → Doğrudan haram olanlardır.
- **Haram Ligayrihi** → Dolaylı olarak haram olandır.

Mekruh

- Allah (c.c.) ve Resulü'nün (s.a.v.) hoş görmediği, zararlı fillere denir.
- Haram ve mekruh kavramları; yasaklanan, hoş karşılanmayan veya çirkin olan fiilleri ifade eder.
- Mekruh haram kadar kesin ve bağlayıcı değildir.

Vakti boşa geçirmek (Tenzihen mekruh), vacip olan bir şeyi terk etmek (Tahrimen mekruh) buna örnektir.

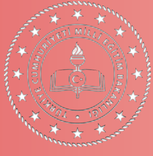
MEKRUH

Tahrimen Mekruh

Harama yakın mekruh demektir. Tahrimen mekruhu işlemek cezayı gerektirir. Fakat inkâr eden dinden çıkmaz.

Tenzihen Mekruh

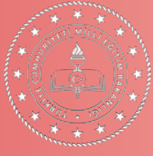
Helale yakın mekruh demektir. Tenzîhen mekruhu işlemek, cezayı ve kınanmayı gerektirmez.

Müfsit

- Bir ibadeti bozan ve ya kısmen geçersiz kılan fiillere denir.
- İlmihâl kitaplarında müfsit yerine 'bozan şeyler' ifadesi kullanılmaktadır.

Namazı bozan durumlar,orucu bozan durumlar.

İslam dininin ibadetlerde sağladığı kolaylıklar nelerdir?

